

GORENJSKI GLAS

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE MESTA KRAJNA, OKRAJEV KRAJN-OKOLICA IN KAMNIK

Leto IV. Št. 43

Kranj, 25. oktobra 1951

Cena din 5-

Lesno industrijsko podjetje v Kranju je izpolnilo petletko

V podolgovati leseni baraki, na desnem bregu Save v Kranju je direkcija LIP. V direktorjevi sobi visi na steni več pohval in diplom, ki jih je delavni kolektiv prejel, ker je vseskozi pridno izpolnjeval planške naloge. Posebno so v podjetju ponosni na 4 diplome, ki so jih prejeli s predhodnimi tekmovalnimi zastavami vred. Ena od teh so dobili pred nedavnim od GO ZSS in Sveta za predelovalno industrijo LRS kot najboljši kolektiv te vrste v letošnjem pollettu, hkrati z nazivom „Zaslužni delovni kolektiv lesne industrije“ ter s 130 tisoč din nagrade.

LIP v Kranju je veliko in močno podjetje. V Preddvoru ima žago in zabojsko, v Tržiču še mizarske delavnice zraven, v Škofji Loki pa se vsemu temu pridružuje še proizvodnja montažnih hišic, ki so našle kupce celo v Egiptu in v Avstraliji. V vseh teh krajevima ima podjetje tudi svoje električne centrale, ki oddajo 53% električnega toka javnemu omrežju.

15. t. m. je podjetje izpolnilo petletni plan v lesni proizvodnji. Je to vsekakor lep uspeh kolektiva, ki si je utrl pot tudi na inozemski trg. 52% žaganega lesa iglavcev so eksportirali, bukov žagan les pa so skoraj v celoti oddali v tujino. Tudi če-

V Domžalah bo kmalu stanovanjske krize konec

Tudi Domžalam stanovanjska situacija po vojni ni prizanesla. Da bi se je rešili, so začeli že pred štirimi leti adaptirati nekdajno tovarno, kamor naj bi se preselili iz privatnih stanovanj vsi uradi. Stavba bi bila že gotova, če bi se pri delu ne obirali. Nekaj kreditov jim je zato celo zapadlo.

Da bi vendarle dobili privatniki spodbuna stanovanja, so zdaj začela podjetja podpirati adaptacijo „tovarne“. Prve prostore so dokončali z denarjem, ki ga jo dala banka, da je lahko vselila tja svojo podružnico. Tovarna „Toko“, ki je uvidela, da jo bo manj stalo, če prispeva k popravilu bivše tovarne, kakor če gradi za svoje delavce lastna stanovanjska poslopja, je prispevala 700 tisoč dinarjev. Upajmo, da bodo pomagale tudi druge tovarne in bodo tako imeli uradi primerne prostore, vstisti pa, ki želijo dolge meseca in morda že celo leta zastonj iščejo stanovanje, pa udoben dom.

OGROMNI USPEH VEČERNEGA TECAJA

Za večerni tečaj v Žireh se je prvotno prijavilo 74 mladincev in mladink, k prvenemu predavanju 23. t. m. pa jih je prišlo že okoli 120. Tečajniki bodo praktično delali, enkrat na teden pa bodo poslušali predavanja s področja gospodarstva, razvoja družbe in poljudne znanosti.

trtina zabojev, ki jih izdelajo, gre na inozemski trg. Zagani les, ki ga v tujem svetu zelo cenijo, pošilja podjetje v Anglijo, Egipt, Avstralijo, Italijo in Nemčijo, zaboje pa romajo v Holandijo, Belgijo, Egipt, Anglijo in Grčijo, a metliča celo v Ameriko. Vzlic močnemu izvozu pa še vedno ostane dovolj lesa in izdelkov za domačo potrošnjo.

LIP je izpolnil petletno nalogu tudi v poseku, medtem ko je v spravilu in oddaji lesa nekoliko v zaostanku, ker je delo povsem odvisno od vremenskih prilik. Te pa letos ni so bile najbolj ugodne. Prepričani pa so, da bodo petletko tudi v tem pravčasno izpolnili.

Zasluga za tako lepe uspehe imajo zlasti delavski svet po obratih. Dobri so predvsem na manipulacijah, kjer so močno dvignili proizvodnjo. Disciplina je v kolektivih vzorna, obenem pa delajo vsi z vemo, kar dokazujejo tudi rezultati tekmovanja za 10. letnico JA. V avgustu so v tekmovanju II. skupine dosegli v republiškem merilu tretje mesto, a v septembru drugo.

LIP skrbi tudi za kulturno prosvetno in politično vzgojo svojih članov. Njegov pevski zbor je žel priznanja po našem poddelju, kamor je hodil gostovat, ob koncu tekmovanja za 10. letnico OF pa je dobil priznanje celo od IO LPS. Podjetje ima

bogato knjižnico, ki se je člani marljivo poslužujejo. Na zanemarjajo pa niti politične vzgoje: vsa predavanja člani redno

obiskujejo. Med svojimi delavci imajo lepo število udarnikov, od katerih jih je precej dobilo ta naziv že osem ali celo devetkrat.

KLO Cerklice ves elektrificiran

V krajevnem ljudskem odboru Cerklice so letos elektrificirali kar 7 vasi. V proslavo 10. obletnice OF je zagorela elektrika v 26 hišah Štefanje gore, nato v 15 hišah Štiške vasi, sedaj pa v 45 hišah na St. Urški gori. Je to pomemben napredok gerskih vasi, saj bo z električnim tokom marsikateremu gospodarju olajšano delo.

Tako je sedaj elektrificirano že vse področje krajevnega ljudskega odbora Cerklice, izjemno nekaj hiš in Doma na Krvavcu, ki pa bo, kljub višini 1800 m, tudi kmalu po kablu prejemal električni tok.

Tovarna Titan dela kvalitetne izdelke za široko potrošnjo

18. oktobra je tovarna „Titan“ v Kamniku izpolnila petletni proizvodni in finančni plan.

V „Titangu“, podjetju za kovinske izdelke in v njegovi stari livnici je zaposlenih okoli 600 delavcev pri proizvodnji predmetov za široko potrošnjo. Kdo še ni videl „Titangovih“ preciznih tehtnic, po katerih

Proslava 32-letnice ustanovitve SKOJ in 8-letnice osvoboditve Žirov

Žirovska mladina je v tork 23. t. m. proslavila 32-letnico ustanovitve SKOJ in 8-letnico osvoboditve Žirov.

Mladince in mladinke je v tamkajšnjem fikultutu domu pozdravil njihov sekretar Leander Kavčič in nato predal besedo tov. Heronu Subiću, članu KK KPS. Govornik je prikazal zgodovino SKOJ in razvoj mlađinskega gibanja v svetu sploh. Posebej se je ustavil pri delu mlađinske organizacije v Sloveniji in v Poljanski dolini, kjer je žrtvovalo za časa NOB 25 mlađinov in mladink svoja življenja. — Pri proslavi je sodelovala tudi sindikalna godba.

Kmetijske zadruge v kamniškem okraju se krepijo

Kmetijske zadruge v bližnji in daljni okolici Kamnika so v preteklosti precej zanemarjale finančno poslovanje, predvsem zaradi slabih knjigovodij in pomanjkanja revizorjev. V letosnjem letu pa se je stanje precej izboljšalo, za kar gre zahvala vestnemu in požrtvovalnemu revizorju OZKZ, tov. Jožetu Paškuliu in kolektivu pedružnice Narodne banke v Kamniku. Za-

druge namreč niso vedele natanko, koliko lastnih obratnih sredstev imajo, niti s kakšnimi uspehi delujejo njihovi obrtni obrati. Korentna revizija vsega dosedanjega poslovanja je zadružnikom pokazala vse pomajkljivosti in napake, ter jim nakazala nove načine dela in nove naloge.

Po reviziji so se krepko opomogle zlasti KZ Kamnik, Motnik, Spitalič in Srednja

vas, precej pa tudi KZ Moravče, Lukovica, Komenda, Zalog, Vodice, Bukovica in še nekatere druge. KZ Domžale, Črna in Radomlje so v letosnjem letu krile celo vse zgube iz prejšnjih let.

Kakor smo že omenili, pomagajo zadružam v veliki meri tudi uslužbenici Narodne banke v Kamniku, banka sama pa skrbi, da zadruge pravilno izrabljajo kredite, in da ti potrebam zadoščajo. Inštruktor NB. tov. Berlec nesobično pomaga zadružnim knjigovodjem tudi v prostem času, za kar zasluži vso pohvale. Finančno in gospodarsko stanje zadrag pa bi se še mnogo hitreje izboljšalo, če bi imeli zadruge vsaj še enega revizorja. Kljub temu pa pričakujejo, da bodo zaključni računi za leto 1951 gotovi mnogo prej, kakor v preteklih letih.

Kako bomo združili sedanje KLO v kranjskem okoliškem okraju

Ze v zadnji številki smo pisali nekaj o razlogih, ki narekujejo oblikovanje večjih upravnih enot bodočih občinskih ljudskih odborov. Kakor že rečeno, se bo število istih zmanjšalo v kranjskem okoliškem okraju za 23.

Meje okrajnega ljudskega odbora Kranjskogorica se v glavnem ne bi spremenile, le SLO Lučine bi bilo mogoče prikladnejše združiti s KLO Butajne v okraju Ljubljana-Okolica, kakor pa s KLO Gorenja vas v našem okraju. Vprašanje je še glede dela KLO Novake v okraju Idrija, ki se bo mora skupno z Leskovico priključil KLO Hotavlje.

V samem okraju pa bi se poleg KLO Besnica, Davča, Jezersko, Križe, Sorica, Sv. Ana, Sv. Katarina, Tržič, Zminec in Ziri, ki jih vsled zaključenega terena, oddaljenosti itd. ne kaže združevati, oblikovale sledče nove upravne enote:

Cerkle iz sedanjih KLO Cerkle, Brnik in Velovo; Gorenja vas iz KLO Gorenja vas in Lučine; Goriče iz KLO Goriče in Trstenik; Hotavlje iz Hotavelj in Leskovice; Kovor iz Kovorja in Leš; KLO Mavčiče bi priključili del Oreška (katastrsko občino Breg), ostali del pa bi priključili k mestu Kranju; Naklo iz KLO Naklo, Podbreze in Duplje; Preddvor iz KLO Preddvor, Kokra in dela KLO Visoko (vasi Olševk in Hotemaže); Predoslje iz KLO Predoslje in Kokrica; Poljane iz KLO Poljane in Javorje; Reteče iz KLO Reteče in Sora; Smlednik iz KLO Smlednik in Zapoge; Selca iz KLO Selca, Zg. Luš in Bukovica; Savodenj iz KLO Savodenj in Trebija; Senčur iz KLO Senčur in dela KLO Visoko; Škofja Loka iz MLO Škofja Loka in KLO Trata-kolodvor; Voglje iz KLO Voglje in Trboje; Žabnica iz KLO Žabnica in Bitnje; Železniki iz KLO Železniki; Zalilog in Češnjica.

Dosedanje razpravljanje na terenu je pokazalo, da bo treba vnesti nekaj popravkov. Tako se v Trbojah želijo združiti s Smlednikom in bi v tem primeru KLO Voglje priključili k Senčuru, Sora in Reteče pa želite v sestav KLO Trata-kolodvor. Je še nekaj podobnih predlogov, kateri bo potrebno pri izdelavi dokončnega predloga proučiti. V glavnem so navedene spremembe možne in so zanje dovolj tehniki razlogi. Je pa nekaj KLO, ki zahtevajo samostojnost, dasi nimajo za to primerne utemeljitve. Pri določanju novih upravnih središč je namreč treba upoštevati gospodarsko središče, poštni, šolski in matični okoliš, predvsem pa gledati na možnost gospodarskega razvoja.

Povprečno imajo sedanji ljudski odbori po 1153 prebivalcev in okoli 1997 ha zemljiških površin. Z novo razdelitvijo pa bi bilo povprečje 2.066 prebivalcev in 3.582 ha površin na občinski ljudski odbor.

Nesmiseln so pomisliki za združitev zradi slabih skušenj v stari Jugoslaviji, ko so bili v resnici nekateri kraji izkoriscani. Saj gre vendar za oblikovanje gospodarsko močnih upravnih enot, kar bo koristilo napredku vasi in njihovega prebivalstva! Do strankarskih obračunavanj pri nas ne more več priti. Za odpravo tega je iztekel dovolj krvi. Osnovali smo enotno politično organizacijo OF, ki ima naloge, da pod vodstvom Komunistične partije Jugoslavije vzgaja svoje članstvo v zavedne enakopravne državljanje nove Jugoslavije in do kraja uresniči svoj program — izgradnjo socializma.

Pod parolo samostojnosti posamezniki marsikje zagovarjajo svoje interese. Tam vas bodo z oddajami in davki, govorijo. Nočejo pa razumeti nove vsebine dela ljudskih odborov, ko pretežni del sedanjih našlog z novimi gospodarskimi ukrepi odpade.

Z novo upravno razdelitvijo se bodo upravni stroški občutno zmanjšali. Delar, ki bi ga manjši KLO porabil v osebne in administrativne stroške, bodo s komisacijo lahko namenili za različna komunalna dela, n. pr.: za ureditev potov, mostov, vodovodov itd.

USTANOVE PODJETJA, ZADRUGE KAMNIŠKEGA OKRAJA,
NAROCITE „GORENJSKI GLAS“!

Uprava lista

V Industriji bombažnih izdelkov imajo velike načrte

V industriji bombažnih izdelkov na Primskovem pri Kranju so prepričani, da bodo s sprostivijo blagovnega prometa in z novim finančnim sistemom res pošteno zadihali. Doslej so lahko dosegali uspehe le pri izboljšavi kvalitete blaga, za kar imajo že vrsto priznanj, pri smoternejši ureditvi obratov in pri povečanju poizvodnje pa so imeli vsa povojna leta vezane roke. Izdelali so n. pr. načrte za preureditev in razširitev objektov, pa niso dobili gradbenega dovoljenja. Pač lokalno podjetje, in zato vedno zadnje. Podobno je bilo pri proizvodnji. Radi in lahko bi izdelovali več blaga, a Glavna direkcija za tekstilno industrijo in Ministrstvo za lokalni promet sta podjetju bolj mačehovsko planirala bombaž in prejo. Še te količine pa n. pr. letos niso v celoti dobili. Ker je celo republiškim in zveznim podjetjem primanjkovalo tekstilnih surovin — razumljivo, da jih za lokalna tekstilna podjetja tudi ni bilo dovolj.

Zdaj, ko se bo podjetje postavilo na lastne noge, mislijo najprej korenito preurediti obrate. Gospodarji — tri so že imeli po vojni — prav zato, ker so se prevečkrat menjavali, niso preskrbeli, da bi bilo obrazovanje v podjetju res smotreno. IBI je namreč nastala iz dveh manjših predvojnih podjetij. Tako ima tovarna še zmeraj dve pripravljalnici (dve barvni, dve škrobilnici), ki sta precej oddaljeni druga od druge, in zato nujno tudi dve kotljarni. Namesto ene veče, ima IBI kar dve tkal-

Anton Kosedi, tehnični vodja IBI — izumitelj gibljivega biljnega peresa, ki ga uporabljajo že v vseh tkalnicah v državi

nici. Kolektiv se že ves čas zaveda, da so pri takem načinu dela proizvodni stroški znatno višji. Potrošijo več kuriva, treba pa je tudi več delavcev in mojstrov. Z dru-

MLO SKOFJA LOKA JE PRISPEVAL V ZADNJEM ČASU 2.5 MILIJONA ZA GRADNJO ZDRAVSTVENEGA DOMA V MESTU

Prav malo je kazalo, da bo zdravstveni dom v Skofji Loki, ki ga je začelo pred štirimi leti graditi Ministrstvo za ljudsko zdravstvo, kmalu gotov. Stavbo so spravili pod streho, nakar je za poldrugo leto vse delo obstalo. Pošli so namreč krediti. Resno nadaljujejo z delom šele letos. Da bi bil dom čimprej gotov, kar je tudi nujno potrebno, saj Skofja Loka nima niti primerne ambulante, je mestni ljudski odber v zadnjem času prispeval za gradnjo dva in pol milijona dinarjev.

MESTNO PODJETJE „MESARIJA“ V SKOFJI LOKI SE LEPO RAZVILA

V zadnjem času je podjetje „Mesarija“ pridružilo svojim šestim poslovalnicam v mestu in okolici še poslovalnici v Retečah in v Sori. Ker se podjetje zmanj oskrbuje z lepo klavno živilo, prihajajo v njegove poslovalnice po mesu celo potrošniki iz Ljubljane in Medvoda. Na teden proda „Mesarija“ okoli 3000 kg svežega mesa različnih vrst (čeprav so v mestu in okolici tudi mesnice Zadružnega skladja), in izdelata 3000 kilogramov salam in 4 do 5 tisoč kg klobas, s katerimi oskrbuje gostinska podjetja po vsej Selški in Poljanski dolini.

Živilo škrobilnic bi n. pr. sprostili dva delavca od sedanjih štirih.

Vse te pomanjkljivosti, menijo, bodo sedaj laže odpravili. Nekaj denarja že imajo, nekaj pa si ga bodo izposodili in takoj drugo leto združili pripravljalnici. Preračunali so, da bodo stroške krili že v osmih letih. Kasneje pa nameravajo povečati tudi predilnico. Po petih letih jim je namreč uspelo dobiti iz Tiskanine 4 mklalnike, ki so tam že vsa povojna leta stali. Rabijo pa prejne stroje. Sčasoma si bodo tudi te nabavili.

Ze sedaj izbira kolektiv nove vzorce za blago. Pri tem so še močno preudarni, kajti to pot njihova gospodarska moč v resnici zavisi od assortimenta in kvalitete. Pripravljeni so tudi, če blago ne bo šlo v premet, vzorce večkrat sprememnati. Sicer pa glede tega skoraj niso v strahu, kajti IBI je prejela že vrsto priznanj in dežurnih nagrad za kvaliteto svojih izdelkov: tetra plenic, ženskega blaga, blaga za moške srajce, zlasti pa gradla.

Porok, da bo podjetje res uspevalo, so tudi njegovi vestni delavci in dobro vodstvo, ki so skupaj med 6-mesečnim tekmovalnjem za 10. letnico OF prejeli kot najboljši kolektiv lokalne industrije v Kranju prehodno zastavo, in so v tekmovaljanju za 10-letnico JA vsak mesec med kranjskimi podjetji srednje velikosti prvi.

Demobilizirani borce so odšli IZ KRANJA NA MLADINSKO PROGO BANJA LUKA—DOBBOJ

Pretekli teden se je v Kranju poslavljalo 180 demobiliziranih borcev, ki so odšli za mesec dni prostovoljno na progo Banja Luka—Dobojs.

Slovesu so prisostvovali zastopniki MK KPS, MLO in OSS. V imenu mestnega komitea Partije in Mladine je bivšim borcem govoril tov. Miran Zirkelbach. Boreci so z navdušenjem poslušali njegove besede, kakor tudi besede svojega bivšega komandanta in komisarja in oblubili, da bodo pri delu na progi med najboljšimi. Poslovili so se pesmijo, vso pot do postaje pa jim je igrala godba na pihala.

Trdno smo prepričani, da borce ne bodo prelomili obleube, in da bo njihova brigada na mladinski progi ena najbolj delavnih.

Na razstavi v Naklem so živinorejci prejeli 152.000 dinarjev nagrade

Na pobudo Poverjeništva za kmetijstvo pri OLO Kranj-okolica so živinorejci državnega, zadružnega in privatnega sektorja razstavili sredi tega meseca v Naklem svojo najboljšo živilo.

Med kmečkimi delovnimi zadrugami so razstavljalne zadruge iz Naklega, Gorič, Duplj, Podbrezij in Brega, državno posetvo Podbrezje, Dom onemoglih v Predvoru ter ekonomija tovarne „Triglav“, privatne kmetije pa s področja splošnih kmetijskih zadrag — Podbrezje, Kovor, Križe, Trstenik, Preddvor, Visoko, Naklo, Duplje in Kranj.

Na razstavnem prostoru, ki so ga nakeljski zadružniki okusno okrasili z mlaji in zastavami, so živinorejci že zgodaj zjutraj razporejali živilo. Sto glav so jo priznali — deset bikov ter krave in telice. Po splošnem mnenju so bile na letošnji razstavi lepše živali kot na lanskoletni, kar so potrdili tudi rezultati ocenjevanja. Odlične ocene so dobitile štiri živali, 53 prav dobro in 43 dobro. Ocenjevali sta dve komisiji, v kateri so imeli glavno besedo štiri živinorejci, kmetijski strokovnjaki pa so jim bili le v pomoč.

Po ocenjevanju je bila revija živali s prav dobro oceno. Izmed teh sta komisiji skupno odbrali najlepšega bika, najboljšo kravo ter najlepšo telico. Ker so zmagovalci v znak priznanja prejeli venec in kravji zvonec, so se živinorejci za to odbiro in odločitev zelo zanimali. Za najlepše so bili priznani bik Janeza Jagodica iz Luž, člana KZ Visoko, telica Antona Ažmana, člana KDZ Naklo, ter krava Lovra Lukanca iz Strahinja, člana KZ Duplje.

Zivilo so ocenjevali le po zunanjosti, ker kmetijska zadruge ne vodijo rodovnikov, ne molzne kontrole, iz česar bi bila razvidna gospodarska vrednost živili. Razstava je dokazala, da imamo nekaj dobre plemenke živine, s pomočjo katere bi z

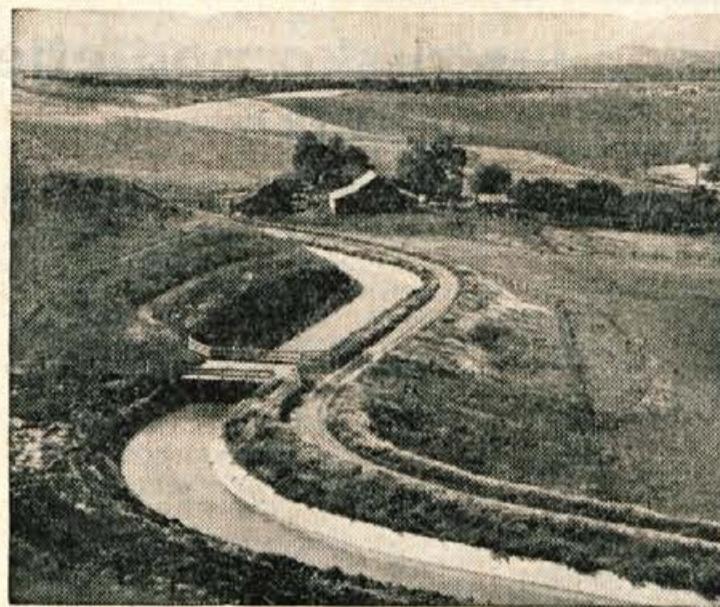
V zadnjih aneh po svetu

Nemir, ki je zajel angleško javnost po dogodkih v Egiptu, je v zadnjih dneh nekoliko popustil. V Angliji se mnogi sprašujejo, ali je to zadnji udarec, ki ga je doživel angleška diplomacija v tem letu. Verižna reakcija, ki je nastala po nacionalizaciji iranske nafte, se je sicer ustavila v Egiptu, toda kdake za koliko časa.

Churchill, voditelj angleških konservativcev, je v enem svojih zadnjih volivnihgovorov primerjal te dogodke z dogodki

v iranski petrolejski industriji, vztraja pa tudi pri tem, da sodeluje pri upravi iranske petrolejske industrije. Zato je angleška vlada predložila svoj spor z iransko vlado Varnostnemu svetu. Ta pa se je postavil na stališče, da o tej stvari ne bo sklepal, dokler ne bo Mednarodno razsodisče v Haagu razsodilo, ali je ali ni zato prisosten.

Medtem ko je morala angleška vlada zavzeti v iranskem vprašanju zelo popust-

Velike površine neročovitne zemlje v zahodnem delu Kalifornije bodo kmalu spremenjene v rrodovitna polja. Po držnem načrtu strokovnjakov nameravajo rekama Sakramento in St. Joachim utreti novi strugi, ki bosta oddaljeni od prvotnih tudi do 500 milj. To bo največji premik vod, ki ga je izvršil človek. — Vodo za farme, domove in industrijo dovaja sedaj kanal iz 48 milj odaljene reke.

pred 200 leti, ko je Anglija izgubila svoje ameriške kolonije. Rekel je, da so Abadan, Sudan in Bevan trio nesreče. Po njegovem je Anglija v zadnjih petih letih, odkar so na oblasti laburisti, izgubila več kot v vseh zadnjih 200 letih. Seveda se moramo zavedati, da je bil to volivni govor, in da je Churchill nekoliko pretiraval.

Vendar pa primerjajo tudi številni objektivni opazovalci sedanje gibanje, ki je zajelo dežele Srednjega vzhoda, z gibanjem, ki je pred 130 leti zajelo dežele Latinske Amerike. Kakor je bila osvoboditev Latinske Amerike izpod jarma španske monarhije zgodovinska nujnost, tako je tudi sedanje osvobodilno gibanje, ki je zajelo ves muslimanski svet, zgodovinski dogodek, ki ga nobena sila ne more ustaviti. Anglija je sicer priznala nacionalizacijo iranske petrolejske industrije, vendar pa se ne da kar tako odgnati. Zahteva polno odškodnino za svoj kapital, investiran

ljivo stališče — dogodki so celo pokazali, da je vse prejalo upoštevala realne odnose — pa je nastopila v Egiptu z večjo odločnostjo. Anglija ne priznava enotsanskega sklepa egiptskoga kralja Faruka, ki se je proglašil še za kralja Sudana. Angleška vlada je pripravljena skleniti z egiptsko vlado nov sporazum, ki bi slonel na popolni enakopravnosti Egipta. Toda to le v principu, Angleška vlada bi se namreč kaj nerada spriznala s tem, da bi se morala popolnoma umakniti s Sueškega prekopa. Ni treba še posebej poudarjati, da bo morala angleška vlada upoštevati dejstvo, da stoji ta Egiptom ves muslimanski svet in da postaja ta svet — konkretno Arabska liga — vse važnejši faktor v mednarodnem življenju.

S Koreje so prišla v zadnjem času bolj ugodna poročila. Zdi se, da je pogajanje med predstavniki ZN in „severnih“ malo napredovalo. Cete Združenih narodov so v oktobrski akciji dosegli večje uspehe in pregnale kitajske cete do njihove zimske črte. Sedaj ogrožajo mesto Kumsong, kjer se križajo važne ceste.

Umor pakistanskega ministrskega predsednika Liaqat Alikhana je vrgel spet temno senco na odnose med Pakistanom in Indijo. Atentator je baje pripadal sekti, ki je zagovarjala „sveto vojno“ proti Indiji. Alikhan pa je bil za pomiritev. S tem se je seveda vprašanje Kašmirja še bolj zapletlo. To vprašanje pa je bistveno za utrditev položaja na pragu Dalj. vzhoda.

Zadružni domovi rastejo

Kmetijska zadružna v Kraščah pri Moravčah je začela graditi zadružni dom 1948. leta, vendar je v tem letu gradnja kaj slabno napredovala, naslednji dve leti pa je skoraj povsem zastala. Letos spomladi pa so se člani OF in zadružne zadrži v delu in uspeh ni izostal. V zelo kratkem času so spravili pod streho gospodarski del zgradbe, sedaj se bodo lotili še ureditve notranjosti, da pridejo čimprej do lastnih prostorov za zadružno trgovino in gostilno.

Precej je napredovalo delo tudi pri zadružnem domu na Homcu, v Viru, Vodicah in Mengšu, v Jaršah pa so dom že dogradili. Manjše uspehe imajo letos tudi graditelji domov v Radomljah in Lukovici. V Trzinu bi lahko bil dom že zdavnaj gotov, toda v zadnjem času so gradnje zanemarili, čeprav v domu že posluje zadružna prodajalna.

Prav sedaj pa so skoraj vsa dela pri zadružnih domovih ustanovljena, ker so krečiti izrabljeni. Ce bl bili frontovci prej malo bolj poprijeli in izkoristili razpoložljive investicijske kredite, bi domovi že v polni meri služili svojemu namenu, tako pa bodo mogli z gradnjo nadaljevati le z lastnimi denarnimi sredstvi, pri čemer bodo verjetno imeli največ uspeha v Bukovici. V njihov zadružni dom se bo namreč začasno vselila osnovna šola, ker tako prebivalstvo zahteva.

OF odbor v Zalogu je prispeval 150.000 din za gradnjo nove šole

V Zalogu, kjer imajo sedaj neprimerne šolske prostore, že vsa povojna leta zidajo veliko in udobno šolsko poslopje. Domačini so kazali in še kažejo veliko zanimanje za gradnjo, čeprav so jim nekateri z neumestnimi birokratskimi ukrepi skušali iniciativo zadušiti.

Poslopje je pod streho, čaka le na notranjo podrobno izdelavo in zazidavo oken. Prebivalstvo Zaloge ve, da jim je poslopje nujno potrebno, saj se bo tu osredotočilo vse prostovno delo. Poleg šolskih prostorov bo namreč v poslopju tudi prospektivni dvorana. Vaški odbor OF, ki je uvedel potrebo po novi šoli in prostovni dvorani, je v tednu šolstva podprt gradnjo s 150.000— din, s katerimi bodo v Zalogu še ta mesec uredili dve veliki, svetli učilnici. Sicer pa so od 7. do 14. t. m. tudi drugod lepo poskrbeli za šolska poslopja.

TEDENSKA KRONIKA

TAT KOLES ČAKA NA KAZEN

V preiskovalnem zaporu v Kamniku čaka na zasljuženo kuzen Jože Rogelj iz Kocrice pri Kranju. Svoječasno je bil Rogelj, ki mu je 25 let, zaposlen v Kranju, zadnje pa v tovarni "Titan" v Kamniku. Zaslужek s poštenim delom mu ni zadostal, zato si je poiskal druge vire dohodkov. Začel se je okoriščati s tujim premoženjem. Rogelj je invalid iz druge svetovne vojne. Ko je služil v okupatorjevi vojski si je tako pohabil noge, da sedaj uporablja proteze. To je znal pri kraji dobro izkoristiti. Vratar v tovarni "Titan" ga je sicer kontroliral, ko je odhajal z dela, a si ni nikdar mislil, da bi utemeljil prebrisani Rogelj skriti ukradene ključavnice v proteze. Kradel je tudi drobilke za orehe, meseznice in tehtnice. Vse to pa mu je še premalo neslo, zato si je poiskal pajdaša Ivana Stimca, starega 27 let, ki je doma iz Crnega Luga na Hrvatskem. Začela sta skupaj krasti kolesa. Precej sta jih počrada in Rogelj jih je potem poceni prodajal. Prvič je prisel Rogelj v roke pravice letos v marcu. Delavci v "Titangu" so ga zaslužili ravno tedaj, ko je z ukradenega kolesa pilil številke. Na okrajnem sodišču v Kranju pa mu je uspelo krajo zatajiti. Se isti dan, ko je bila razprava končana, je spet ukradel kolo. Kolesa je kradel povsod, koder je hodil: v Kamniku, Domžalah, Kranju in v Ljubljani.

Rogelj in Stimač sta že napravila načrt, da bosta ukradena kolesa prodajala na Hrvatsko. Še preden pa jima je to uspelo, so ju aretirali.

Nenadni požari v kranjskem okoliškem okraju. V kranjskem okoliškem okraju so se v zadnjem času pojavili požigi na posestvih privatnih kmetov. Tako je 9. t. m. opolnoči pogorelo gospodarsko poslopje Janeza Zeraja iz Zapog. Ogenj je bil podtakenjen in prizadeti ima okoli 400.000 din škode. 11. t. m. pa so neznan stornici poskušali zažgati hišo Pavle Kocmura na St. Joštu. Hiša, ki je lesena, so polili z benzino ter zažgali hišni prag. K sreči so domačini požar pravočasno opazili ter ga pogasili. — 14. t. m. v popolnoma urah pa se je pojavil rdeči petelin na hiši Janeza Zontarja v Sutni pri Zabnici, ki je popolnoma uničil stanovanjsko poslopje. Skoda znaša nad 300.000 din. Vsi požari so namerno izvršeni, le vzrok je še neznan. Stornicem so oblasti že na sledu.

IZPRED KAMNIŠKEGA SODIŠČA

Te dni se je na sodišču zagovarjal bivši tajnik KLO Radomlje, Stane Ulčar, zaradi prisvojitve denarja, ki ga je lani našel v predalih KLO. Sodišče ga je obsođilo na povračilo škode in 8 mesecov zapora.

Jože Lukanc iz Petelinka pa je postal tat koles. Dokazali so mu, da je v Ljubljani in Kamniku ukradel po eno žensko kolo, za kar je dobil 16 mesecov strogega zapora.

CENTER PREDVOJAŠKE VZGOJE V TRŽIŠKI PREDILNICI IN TKALNICI JE V KRAJSKEM OKOLISKEM OKRAJU NAJBOLJŠI

Pogled v delavnico

V lepi, prijazni sobi dobijo prav vse, kar obvezniki predvojaške vzgoje rabijo: teoretični in praktični pouk. Nasproti vhodu stoji prehodna zastava OO ZB, ki jo je center prejel za uspehe v preteklem mesecu. Velike omare, stojala, slike, police polne orožja ustvarjajo podobo lepo urejenega skladišča. Nemalo sem se začudil, ko mi je predavatelj povedal, da so vse to obvezniki napravili s prostovoljnij delom. Vsako orožje je etikirano, kar je nedvomno pri delu v veliko pomoč. Postal sem pozoren na kup starega železa v kotu. Od blizu sem ugotovil, da so to zarjaveli deli mitraljezov, pušk, granat, šlemi, zaščitni strelivo in nešteto drugih drobnosti. Kdo ve odkod so obvezniki vse to znotisili, da bi mehaniki, pomočniki in vajenci lahko sestavili uporabljavo orožje za vežbanje.

Na drugem koncu sem zagledal vrsto pušk in dve "Bredi". Vse so obvezniki sami sestavili, saj so delali nad 600 ur. Na polici je še vrsta šlemov, predelanih iz starih gasilskih in nemških šlemov. Prav takti so, kakor jih ima naša armada.

Da so dosegli take uspehe, ima nedvomno zasluge dobro vodstvo, ki vzgaja mladino v vojaški disciplini in v vztrajnosti. Še več uspehov pa bi imel center, če bi pokazala uprava podjetja več razumevanja za njegove potrebe, kar bi bilo vsem obveznikom predvojaške vzgoje v moralno oporo.

Rezultati tekmovanja v septembru. — Okrajna ocenjevalna komisija v Kranju je te dni ocenila septembrsko tekmovanje tovarniških kolektivov in podjetij v počasnitve 10. obletnice JA.

V I skupini je dosegel prvo mesto kolektiv tovarne Sava, drugo kolektiv Tiska in tretje Iskra Kranj.

V drugi skupini je med najboljšimi Lesno industrijsko podjetje, za njim IBI. na tretjem mestu pa je Projekt, Kranj.

V tretrji skupini je prvi MILO Kranj, drugi pa Pošta, Kranj.

V Zelezničnih sta praznovala zlato poroko. — Preteklo nedeljo sta praznovala tu 50-letnico poroke zakonca Florijan Arnol in njegova družica Katarina roj. Primozič. Zenin ima 76 let, zakonska družica pa 77 let, vendar sta oba še čila in zdrava. Na zlato poroko je prišlo njunih pet sinov in hčera z lepim številom vnukov in vnukinj.

ZIVINOREJCI V DOBU SE PRIPRAVLJAJO NA RAZSTAVO

Clani kmetijske zadruge v Dobu pri Domžalah se z veliko vnemo pripravljajo na I. živinorejsko razstavo, ki bo 27. t. m. v Dobu. Ta dan se bodo zadružniki postavili s svojo najlepšo plemenško živino in prejeli zasljužene nagrade. Poleg članov KZ Dob bo razstavljal živino tudi Kmetijski znanstveni zavod iz Črnega.

Spominski dnevi

29. in 30. oktobra 1943. — Na Gorenjskem odšku je Triglavská divizija v ofenzivnih akcijah zavzela postojanko Trebišje, Leskovico, Kopačnico, Javorje dol in Davčo. Pri Škofji Loki je uničila transportni vlak.

Dežurna služba

Od 27. oktobra dalje skozi ves teden ima dežurno službo pri Svetu za zdravstvo mesta Kranja in Kranj-okolice dr. Pance Pavel, tel. 353. Obiski na dom naj se javijo najkasneje do 18. ure. Po tej uri bo dežurni zdravnik obiskoval le bolnike s težjimi poškodbami in močnimi krvavitvami.

Kino

"Storžič" Kranj: 23. do 31. oktobra ameriški film „Zaplešiva“ — V nedeljo 28. oktobra ob 8.30, 10.30 in 14. uri matineja kratkih risanih in barvnih filmov: „Popel in lenuh“, „Filmske novosti št. 38/XXI“, „Skrapjev tiček“ in „Bodoči čuvanje neba“. — Predprodaja vstopnic eno uro pred predstavo. Vstopnina za pionirje in mladino 4 din, za odrasle din 15.

"Svoboda" Stražišče: 26. do 29. oktobra angleški film „Brata“ in kratki film „Iz tehnike filma“ — 30. oktobra do 1. novembra francoski film „Mi otroci“ in hrvaški jugoslovanski film „Zadar“ — V nedeljo 28. oktobra ob 8. 10 in 13. uri matineja ameriškega filma „Zaplešiva“ in kratki domač film „Svet z Loškega pogorja“ — Vstopnina 13 din. Predstave ob delavnikih, razen sobot, ob 18. uri. Ob sobotah ob 18. in 20. uri, ob nedeljah ob 16., 18. in 20. uri. — Predprodaja vstopnic ob delavnikih od 17. ure dalje. Vstopnina 9, 13 in 18 din.

Škofja Loka: 26. do 28. oktobra ameriški film „Oklahoma Kid“.

Potupočni film pri Okrajinem odboru OF Kamnik predvaja italijanski film „Pod rimskim soncem“ 27. oktobra ob 19. uri v Komendi; 28. oktobra ob 15. uri v Motniku; 28. oktobra ob 18. uri v Tuhišju-Laze. Ameriški film „Zimska zgodb“ 30. oktobra ob 18. uri v Crni; 31. oktobra ob 19. uri v Trzinu; 2. novembra ob 19. uri v Vrhpoljah.

Mali oglasi

Izbogila sem zapestno uro, od Labor do tiskarne. Poštenega najditelja naprošam, da mi jo vrne. — Gorenjska tiskarna.

Starejšo, zaupljivo osebo sprejemem k dvočlanski družini, da bi pazila na 7 letnega fantka. Naslov v upravi lista.

Preklicujem neresnične besede, ki sem jih govoril o Antonu Gasarju in njegovi ženi. Zahvaljujem se, da sta odstopila od tožbe. Valentin Kavčič.

Preklicujem sindikalno knjižico št. 69257, na ime Rožanc Danica, Tržič.

Preklicujem blok št. 20721, izdan v "Zvezdi" Kranj. — Blažič, Tržič.

Preklicujem blok, izdan v Komisiji trgovini Kranj na ime Kordič Katarina — Primskovo 29.

Na stanovanje in hrano sprejemem pošteno dekle, ki bi nekaj ur dnevno pomagala v gospodinjstvu. Naslov v upravi lista.

Enosobno stanovanje na terenu Rupa zamenjam za dyosobno v bližini mesta. Naslov v upravi lista.

FIZKULTURA IN ŠPORT

SREDNJEŠOLSKO PRVENSTVO V LAHKOATLETIKI

Preteklo nedeljo je bilo v Ljubljani na stadionu "Odreda" lahkoatletsko tekmovanje, na katerem so sodelovali srednješolski zavodi iz Ljubljane, Maribora, Celja, Kranja, Novega mesta, Kamnika in Kopra. Iz Kranja so sodelovali gimnaziji in gojenji TT. Tekmovanje, pod vodstvom ljubljanskih profesorjev, je bilo v vseh disciplinah, razen v teknu na 1000 m, dopoldne, tek na 1000 m pa med polčasom nog. tekme Odred: Zelezničar, Klub velikemu številu atletov je bila organizacija zadovoljiva. Kranjski lahkoatleti so dosegli nekaj pomembnih mest in sicer:

Tek 100 m (mlaj. mlađ.) Marinšek (gimn. Kranj) 12,3 (I. mesto); **1000 m (star. mlađ.)** Strnad (TT Kranj) 2,54,0 (II. mesto); **skok v višino (mlaj. mlađ.)** Marinšek (gimn. Kranj) 1,55 (II. mesto); **skok v daljino (star. mlađ.)** Balantič (TT Kranj) 5,41 (III. mesto); **(mlaj. mlađ.)** Novak (TT Kranj) 5,50 (I. mesto); **krogla (star. mlađ.)** Novak (TT Kranj) 11,73 (III. mesto); **kopje (mlaj. mlađ.)** Marinšek (gimn. Kranj) 42,40 (I. mesto).

Gorenjski osat

DROBNE IZ KAMNIKA

Stara, leta 1851 nastala "purgarska" pesemica poje:

Pisana Loka, črn je Kranj,

z močnikom Kamnik je ves ocmokan.

Pa je res Kamnik na vseh koncih in krajih okrašen, ne sicer z močnikom pač pa z odpadki in razvalinami.

Nov okras smo pridobili pred enim mesecem v Stražni ulici, ki veže Majstrovo z Vednikovo ulico. Stražna ulica datira še iz starega Kamnika, in je zato tesna, da gresta vštric samo dva človeka.

Za časa okupacije je ta ulica služila gestapočem, ki so vodili tod ujetje partiزانov in politične zapornike k zloglasnemu zasliševanju v dr. Polčevi hiši. Takrat smo ta prehod krstili za ulico "vzdihljajev".

V spomin na tiste obupne čase, pa je nekdo to ulico zasul s kupom ruševin, stare plečevine itd. Kup se veča iz dneva v dan. Bo morda iz tega gradiva nastala nova zgradba, ali je celo namenjeno za kako posebno razstavo, da ni od nikoder

mesto); Franko (gimn. Kranj) 37,30 (II. mesto); (star. mlađ.) Volčič (TT Kranj) 46,00 (I. mesto).

HUD PORAZ SLOVENSKEGA PRVAKA V MURSKI SOBOTI

Kar verjeti nismo mogli, ko smo v nedeljo zvečer sprejeli telefonsko sporočilo iz Murske Sobote, da je naš ligaš Korotan v prvenstveni tekmi s klubom Mura izgubil tekmo s 6 : 2 (3 : 1). Poročilo je bilo suhoporno s pripombo, da so Sobotčani tako odlično igrali kakor še nikoli. Vprašamo pa se, kako je igral Korotan? Najbrž ne preveč dobro. Čudno je, da prav sedaj, ko bi se morali igralci najbolj potruditi, v igri popuščajo. Najblžji so prvemu mestu, vendar je v zadnjih tekma očvidno, da nazadujejo.

MURA : KOROTAN 8 : 3 (5 : 2)

KOROTAN : ODRED 1 : 0 (0 : 0)

Mladina Korotana je v nedeljo v prvenstveni tekmi zasljuženo premagala mlado enajstorico Odreda iz Ljubljane in si tako priborila prvo zmago.

Lesno industrijska podjetje Kranj

Tel. št. 308

Banč. veza št. 511-41134-1

izdeluje in prodaja:

vse gozdne sortimente

žagan les,
pohištvo,
stavb. pohištvo,
stanov. hišice,
zaboje